Elevernes drømmelokale har klatrevæg

Skolebørn vil kunne bevæge sig i timerne, sidde ved et bord, der passer til deres højde, og have bedre belysning. Arkitekter: De har fat i den lange ende.

PERNILLE MAINZ

Gråt linoleumsgulv, hvide vægge, slidte tomandsborde og måske mønstrede gardiner i farver.

Sådan ser mange af folkeskolernes klasselokaler ud. Samtidig oplever skolebørn landet over, at både lyset og akustikken i klasseværelset er elendig. Ifølge en undersøgelse fra Dansk Center for Undervisningsmiljø, som 47.000 elever har deltaget i, svarer cirka halvdelen, at de ofte har problemer i klasseværelset med for meget støj og for lidt dagslys.

Netop god belysning og mindre larm er noget, som eleverne lægger vægt på, hvis de selv skal bestemme.

3. og 4. klasse på Starup Skole nær Varde, der er slået sammen til én klasse, har lige vundet den landsdækkende konkurrence 'Skab jeres eget drømmeklasselokale'. Det er indretningsvirksomheden Kinnarps, der står bag konkurrencen, som udløser en præmie på 100.000 kroner.

Blandt andet vil vinderklassen have skiftet de store lysstofrør ud med en masse spotlamper og have kontorstole med hjul på, der ikke larmer, når man rejser sig op, fortæller klassens lærer, Anette Feddersen.

»Eleverne tænker meget i støj. Ligesom stolene må døren helst ikke larme, fordi det forstyrrer. Det gør den dør, vi har nu. Den siger 'bom', når den går i, fordi der er en automatisk lukker på. Det er jo en simpel ting, som man måske ikke selv tænker på, men som eleverne lægger meget mærke til«, siger hun.

Drømmeklasseværelset indeholder dog meget mere end et godt lys og ro. Det har også varme i gulvet, hvis det står til eleven Rasmus Bornhøft.

»Hvis nu man har været ude en kold vinterdag i frikvarteret og så kommer ind og smider støvlerne og har strømpesokker på, så er der dejlig varmt på gulvet«, fortæller han.

Rasmus Bornhøft er også ophavsmand til forslaget om hængekøjer og sækkestole, som man kan ligge og læse i.

»Det er rarere end hele tiden at sidde på en stol uden pude på, fordi man godt kan få ondt i bagdelen«, forklarer drengen, der også savner en håndvask i klassen, så man kan vaske hænder, inden man skal spise sin madpakke uden at skulle ud på toilettet.

Rum skal gøre elever fysisk aktive

Et af de mere fantasifulde forslag er en klatrevæg, hvor der er plads på toppen til at sidde og læse. Samtidig fungerer den som rumdeler.

Lars Lindeberg, der er arkitekt og indehaver af JJW Arkitekter, som er specialister i skolebyggeri, er imponeret over elevernes model: »Det ser rigtig flot ud. At eleverne gerne vil have en klatrevæg, er et signal om, at de gerne vil bevæge sig. Vi ved, at aktive børn lærer bedre, derfor er en klatrevæg er jo fantastisk. Så kan de elever, der har behov for det, tage en hurtig klatretur op og ned, inden det næste matematikstykke skal læses op«, siger han.

> **At eleverne gerne vil have en klatrevæg, er et signal om, at de gerne vil bevæge sig. Vi ved, at aktive børn lærer bedre, så en klatrevæg er jo fantastisk**
> Lars Lindeberg, arkitekt

Når JJW bygger skoler, prøver tegnestuen så vidt muligt at forbinde klasselokalerne med et fællesrum, hvor der også er mulighed for at undervise, så eleverne ikke kun sidder på deres stol i klassen.

»Noget af det, der især mangler på mange af de danske skoler, er lokaler, der inspirerer til bevægelse – og så mangler der god akustik. Man kan justere akustikken ved at sætte refleksionsplader op forskellige steder i lokalet. Har man en meget støjende klasse, er det rigtig godt for ungerne«, siger Lars Lindeberg

For Rasmus Bornhøfts kammerat Emilie Sillas Jensen har enmandsborde, man kan hæve og sænke, været noget af det vigtigste, fordi hun er en af de højeste elever i klassen.

»Jeg er gode venner med nogle af de mindste piger, og fordi vi sidder to og to sammen, kan vi ikke sidde ved siden af hinanden. Så jeg sidder altid ved siden af drengene ved et af de høje tomandsborde«, siger pigen.

Moderniseringen er godt i gang

Arkitekt og specialkonsulent hos Dansk Center for Undervisningsmiljø Rasmus Challi besøger jævnligt folkeskoler landet over.

Han er også begejstret over papmodellen fra Starup Skole.

»Der er så mange gode tanker i det her. Ideen om klatrevæggen kan virkelig noget. De, der ikke har roen i sig til at sidde stille på en stol hele tiden, kan måske få roen til at kunne lytte, hvis de må bruge væggen i timen«, siger han.

Ifølge Rasmus Challi bliver der generelt brugt mange penge på at renovere folkeskolerne rundt om i landet. Men der er meget stor forskel på kvaliteten af de klasselokaler, som han har set.

»Mange er tæt på modellen her og har individuelle borde, kontorstole, sofa, sækkestole og håndvask. Men på rigtig mange skoler bliver der stadig lappet på de gamle vinylgulve, og mange steder er lærerens plads stadig hævet op over selve klassen«, siger arkitekten og tilføjer:

»Der, hvor eleverne virkelig overrasker med modellen, er med det måneformede møbel, der både er sofa og bord. Det er et fantastisk møbel, hvor læreren kan samle alle eleverne og have alles koncentration«.

Lærer Anette Feddersen kunne ikke være mere enig.

»Jeg er ret vild med sofaen, det er godt tænkt. Den gør, at det er nemmere for mig at have øjenkontakt med alle, i forhold til når de er spredt ud i klassen. Så kan man bedre se, om man har fanget alle«, siger hun.

Et af de helt store problemer, som Rasmus Challi ser rundt om på skolerne, er, at eleverne kun kan se den interaktive tavle, som efterhånden er blevet meget udbredt, når gardinerne er trukket for. Det gælder også på de nybyggede skoler.

Himlen og skyerne udenfor

»Det er bekymrende, at de tit bare bliver klasket tilfældigt op og ikke er placeret det rigtige sted i lokalet i forhold til lysindfaldet. Rigtig mange steder ser vi, at gardinerne er trukket for det meste af dagen, for ellers kan børnene ikke se tavlerne. Men vinduer og tavler skal altså placeres korrekt i forhold til hinanden«, siger Rasmus Challi og henviser til, at det rette lysforhold øger trivslen. Det gør også noget så elementært som at kunne se ud ad vinduet, mens man er i skole.

»Det er vigtigt også at kunne se på noget andet, at kunne løfte blikket ud på himlen og se skyerne, der bevæger sig«, siger han.

pernille.mainz@pol.dk

Sådan ser klasseværelset ud, når eleverne selv bestemmer

CN-11467

3. og 4. klasse på **Starup Skole** nær Varde har netop vundet en landsdækkende konkurrence, hvor udfordringen var at designe fremtidens klasselokale.

Elever om skolens fysiske rammer

Lokalerne er nogenlunde

34 procent af eleverne fra 4.-10. klasse synes, at deres klasselokale er »helt i orden«. 49 procent mener, det er »nogenlunde i orden«, mens 16 procent synes, at det slet ikke er godt nok. Ikke alle elever synes, der er plads nok i klasselokalerne. 38 procent synes, at pladsforholdene er, som de skal være, mens 46 procent synes, de er nogenlunde, og 15 procent mener, at der er alt for lidt plads.

Kilde: Dansk Center for Undervisningsmiljøs undersøgelse 'Termometertal fra skoleåret 2009-2010'.

Støj og skidt plager elever

Hver anden elev oplever problemer med larm og støj hver dag eller næsten hver dag. Samtidig føler godt hver anden elev sig af og til eller næsten hver dag generet af, at der er for lidt dagslys i klasselokalet, og knap hver anden klager over problemer med ventilation og dårlig udluftning. Danske skoleelever synes også, at der ligger for mange nullermænd i hjørnerne. Knap hver anden oplever hver dag eller næsten hver dag, at der ikke er rent i klassen.

Kilde: Dansk Center for Undervisningsmiljøs undersøgelse 'Termometertal fra skoleåret 2009-2010'.

En skønnere skole er mulig

Elever og lærere, der har mod på og lyst til at tage kampen op mod de slidte klasselokaler, kan få hjælp af Skøn Skole, der er en nonprofitforening. Skøn Skole har udarbejdet et koncept, hvor forældre og lærere i samspil med erhvervslivet kan fikse de gamle klasseværelser. Private gør det selv-kæder betaler for maling, og hvad der ellers skal til, mens eleverne selv designer og svinger malerkosten sammen med forældrene.

Skøn Skole afprøver i øjeblikket konceptet på fire skoler forskellige steder i landet og forventer at have et landsdækkende koncept klart i starten af det nye år.